RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2022/1780

z dne 4. maja 2022

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (ESMA) za proračunsko leto 2020

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropskega organa za vrednostne papirje in trge za proračunsko leto 2020,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0108/2022),

A. ker je na podlagi poročila o prihodkih in odhodkih ([1]) Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (v nadaljnjem besedilu: organ) njegov končni proračun v proračunskem letu 2020 znašal 56 246 722 EUR, kar je 18,72 % več kot leta 2019; ker se organ financira iz prispevkov Unije (16 765 425 EUR, kar je 29,81 % skupnega proračuna), prispevkov nadzornih organov držav članic (21 603 906 EUR oziroma 38,41 %) in pristojbin, prejetih od nadzorovanih subjektov (15 561 159 EUR oziroma 27,67 %);

B. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu organa za proračunsko leto 2020 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov organa ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. z zadovoljstvom ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2020 znašala 99,03 %, kar je nekoliko manj (0,92 %) kot leta 2019; ugotavlja, da je stopnja izvrševanja plačil znašala 85,51 %, kar je 3,26 % manj kot leto prej;

2. je seznanjen z ugotovitvijo Računskega sodišča, da je organ marca 2020 podpisal krovno pogodbo o podatkovnih storitvah s kanadskim podjetjem za obdobje do sedem let; ugotavlja, da najvišji znesek pogodbe ni bil jasno naveden, kar zmanjšuje preglednost podpisanega sporazuma; ugotavlja, da je organ po reviziji sprejel popravne ukrepe za odpravo te resne pomanjkljivosti pri notranji kontroli, tako da je sopodpisal okvirno pogodbo;

3. je seznanjen, da je Računsko sodišče v poročilu navedlo, da organ za zamude pri plačilu prispevkov več bonitetnih agencij in repozitorijev sklenjenih poslov za leto 2020 ni uporabil obrestne mere, določene v delegiranih uredbah Evropske komisije; je seznanjen, da odredbodajalec poleg tega ni ugotovil terjatev in ni sprejel uradne odločitve o odpovedi izterjave zamudnih obresti (kazen), kot je zahtevano na podlagi člena 101 finančne uredbe; je seznanjen tudi, da natečene obresti za leto 2020 znašajo 13 601 EUR, kar je po navedbah organa 0,1 % vseh pristojbin v letu 2020; je seznanjen s sprejetimi popravnimi ukrepi in poziva organ, naj organu za podelitev razrešnice poroča o vseh pomembnih spremembah;

4. je seznanjen, da organ bonitetnim agencijam in repozitorijem sklenjenih poslov zaračunava pristojbine in da lahko s slednjimi krije le odhodke, povezane z obračunanimi pristojbinami; je pa seznanjen, da je Računsko sodišče ugotovilo, da so obračunane pristojbine presegle povezane stroške, tako da je nastal presežek; je seznanjen, da bo organ upošteval smernice Komisije o proračunskem modelu za svoje pristojbine in namerava omejiti navzkrižno financiranje, kjer bo to mogoče; vendar ugotavlja, da je struktura proračuna organa zapletena, zaradi česar je to čedalje težje in omejuje sposobnost organa, da bi se kot nadzornik prilagajal tržnim dogodkom z uporabo pristopa, ki temelji na tveganju;

([1]) UL C 114, 31.3.2021, str. 177.

5. je seznanjen z ugotovitvami iz poročila Računskega sodišča, da lahko zaradi presežkov in primanjkljajev pri pristojbinah, zaračunanih bonitetnim agencijam in repozitorijem sklenjenih poslov, pride do letnega navzkrižnega financiranja dejavnosti; je seznanjen, da bi moral organ najti način za preprečevanje takega navzkrižnega financiranja. poziva ga, naj organu za podelitev razrešnice poroča o novostih v zvezi s tem;

6. na podlagi ugotovitev iz poročila Računskega sodišča je seznanjen, da organ ni nikoli prilagodil (ali načrtoval prilagoditve) prispevkov za pokojninsko zavarovanje, ki temeljijo na oceni nacionalnega pristojnega organa za leto N, glede na dejanske podatke; poziva ga, naj ukrepa v zvezi s tem;

7. ugotavlja, da organ nima pravne podlage, da bi od repozitorijev sklenjenih poslov zahteval, da njihove podatke o trgovanju potrdijo neodvisni revizorji; je seznanjen z odgovorom organa, da bi bilo treba delegirano uredbo o pristojbinah za repozitorije sklenjenih poslov spremeniti, da bi uskladili sistem izračuna v skladu s priporočili službe Komisije za notranjo revizijo; ugotavlja tudi, da je organ leta 2020 Komisiji predložil predloge in jih posredoval Računskemu sodišču, da bi obravnaval to vprašanje;

Uspešnost

8. z zadovoljstvom ugotavlja, da organ nekatere ukrepe, kot so ključni kazalniki uspešnosti, uporablja za ocenjevanje dodane vrednosti svojih dejavnosti in drugih ukrepov za boljše upravljanje proračuna, kot so število analiziranih tveganj, stopnja razveljavitev odobrenih plačil in stopnja fluktuacije zaposlenih;

9. je seznanjen, da je organ pregledal svoje ključne kazalnike uspešnosti za letni delovni program za leto 2020, pri čemer se je osredotočil na merjenje učinka; je seznanjen tudi, da organ še naprej kvalitativno pregleduje svoje delo s priložnostnimi notranjimi pregledi ali povzemanjem izkušenj s projekti;

10. ugotavlja, da organ prek skupnega odbora evropskih nadzornih organov sodeluje z dvema drugima evropskima nadzornima organoma, in sicer Evropskim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine ter Evropskim bančnim organom (EBA); ugotavlja, da skupni odbor deluje na področjih mikrobonitetnih analiz medsektorskega razvoja, tveganj in ranljivosti za finančno stabilnost, nadzora nad finančnimi konglomerati, računovodstva in revizije, naložbenih produktov za male vlagatelje ter varstva potrošnikov in vlagateljev; ugotavlja, da ima skupni odbor pomembno vlogo tudi pri izmenjavi informacij z Evropskim odborom za sistemska tveganja in pri razvoju odnosov med tem odborom in evropskimi nadzornimi organi; je seznanjen, da sta leta 2013 organ in Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev podpisala tudi memorandum o soglasju, s katerim je bil vzpostavljen okvir za izmenjavo informacij, kadar regulativne pristojnosti obeh organov Unije sovpadajo v zvezi z veleprodajnimi energetskimi trgi, kar zajema trgovanje s pogodbami o blagu in pogodbami o izvedenih finančnih instrumentih; je seznanjen, da si organ funkcijo računovodje deli z organom EBA in da so večina njegovih javnih naročil skupna javna naročila z drugimi agencijami in Komisijo; ugotavlja tudi, da je organ uvedel svoj program za digitalizacijo uprave na podlagi skupne programske opreme IT, ki jo deli šest agencij Unije, ki sodelujejo pri komuniciranju o najboljših praksah uporabnikov in novih izdajah;

11. ugotavlja, da je organ dokončal 81,5 % dejavnosti iz letnega delovnega programa za leto 2020, kar je 13,5 % manj kot v letu 2019, to pa je bila posledica učinka pandemije covida-19;

12. ugotavlja, da organ pozdravlja pozitivno oceno Parlamenta, kar zadeva njegovo sodelovanje na področju trajnostnega financiranja, da se zagotovi preglednost učinkov na trajnost in tveganj za finančne produkte in trge; z zadovoljstvom ugotavlja, da organ še naprej dejavno prispeva k razvoju regulativnega in praktičnega okvira Unije za trajnost, ki je potreben za izpolnitev političnih ambicij in nujnega časovnega razporeda evropskega zelenega dogovora, zlasti v zvezi z Direktivo 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), Uredbo (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta ([3])

([2]) Direktiva 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin (UL L 330, 15.11.2014, str. 1).

([3]) Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L 317, 9.12.2019, str. 1).

in Uredbo (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]); v zvezi s tem pozdravlja strategijo organa za trajnostno financiranje, ki je bila objavljena 6. februarja 2020 in v kateri je med drugim prednostno obravnavana integracija trajnosti v enotnem pravilniku;

Kadrovska politika

13. ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2020 uresničen 76,11-odstotno, saj je bilo zaposlenih 172 od 226 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (leta 2019 je bilo odobrenih 210 delovnih mest); ugotavlja tudi, da je za organ v letu 2020 delalo 68 pogodbenih uslužbencev in 10 napotenih nacionalnih strokovnjakov;

14. je seznanjen z zastopanostjo spolov med višjimi vodstvenimi delavci organa, pri čemer so trije od petih vodij ženske; je seznanjen z zastopanostjo spolov v upravnem odboru organa, pri čemer so trije od šestih članov istega spola; je seznanjen tudi z zastopanostjo spolov med vsemi zaposlenimi v organu, pri čemer je 134 od 250 uslužbencev moških; vseeno poudarja, da bi moral organ pri zaposlovanju novega osebja in pri napredovanjih zaposlenih upoštevati, da so veščine, znanje in izkušnje kandidatov najpomembnejši dejavniki; poudarja, da bi bilo treba upoštevati tudi potrebo po geografski uravnoteženosti med zaposlenimi;

15. je seznanjen, da je organ v letu 2020 doživel načrtovano povečanje delovne obremenitve, za katero je prejel 16 novih delovnih mest, ki so bila predvidena v večletnem finančnem okviru za leto 2020; ugotavlja, da je organ tudi notranje prerazporedil delovna mesta, da bi še naprej prispeval k agendi unije kapitalskih trgov in obvladoval pritisk na svoje dejavnosti zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije; je seznanjen tudi, da je moral organ v letu 2020 revidirati svoj delovni program, s čimer je odložil nekatere načrtovane naloge in izvedel še eno notranjo prerazporeditev osebja, da bi se odzval na krizo, ki jo je povzročila pandemija covida-19;

16. z zadovoljstvom ugotavlja, da je organ pri uvedbi ureditev dela na daljavo zaradi pandemije covida-19 organiziral spletne seje v skladu s svojo politiko o zaščiti človekovega dostojanstva ter preprečevanju psihičnega in spolnega nadlegovanja; pozdravlja, da v letu 2020 ni bilo primerov nadlegovanja, ki bi bili prijavljeni ali predmet preiskave ali sodne obravnave;

Javna naročila

17. je seznanjen s prizadevanji organa za ustvarjanje sinergij prek skupnih postopkov javnih naročil z drugimi agencijami Unije; ugotavlja, da je bil organ leta 2020 del 20 novih medinstitucionalnih postopkov javnih naročil z drugimi agencijami, Komisijo in Evropskim parlamentom, vključno z enim postopkom, ki ga je vodil sam; spodbuja ga, naj še naprej razvija sinergije z drugimi organi Unije;

18. je seznanjen, da je imel organ v letu 2020 zaradi uvedbe brezpapirnega sistema koristi od popolne digitalizacije vseh svojih finančnih procesov in procesov javnega naročanja; je seznanjen, da je organ med pandemijo nadaljeval upravne procese in izboljšal svojo učinkovitost zaradi širše uporabe digitalnega podpisa;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

19. ugotavlja, da 27,66 % proračuna organa izvira iz pristojbin, zaračunanih subjektom, ki jih nadzoruje; ugotavlja, da so bili izvedeni ukrepi za ublažitev vseh nasprotij interesov ter da so te strukture in postopke revidirali organi Unije in zunanji revizorji; poziva organ, naj organu za podelitev razrešnice še naprej poroča o ukrepih, ki jih je sprejel za preprečevanje nasprotij interesov;

([4]) Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

20. ugotavlja, da je upravni odbor organa glede na posledice pandemije covida-19 in hude pretrese na trgih spomladi 2020 spremenil etično politiko za zaposlene, da bi pod določenimi pogoji omogočil začasno splošno prepoved trgovanja s finančnimi instrumenti, da bi preprečili vsakršno tveganje trgovanja z notranjimi informacijami; pozdravlja, da je organ skrbno upošteval priporočila evropske varuhinje človekovih pravic organu EBA o preprečevanju nasprotij interesov v okviru dejavnosti po prenehanju delovnega razmerja z višjimi vodstvenimi delavci in jih decembra 2020 vključil v svojo etično politiko za uslužbence;

21. pozdravlja ukrepe, ki so bili sprejeti za preglednejše delovanje organa, tako da se poroča o sestankih, ki jih imajo uslužbenci organa z zunanjimi deležniki, in se ta poročila objavljajo na spletnem mestu organa;

22. pozdravlja, da organ objavlja življenjepise in izjave o interesih svojih članov upravnega odbora in vodstvenih uslužbencev;

Notranja kontrola

23. pozdravlja letno oceno sistema notranje kontrole organa in ugotovitev, da ta obstaja in dobro deluje; ugotavlja, da je organ ugotovil skupno 22 pomanjkljivosti, od katerih je bila večina manjših, nobena pa ni postavila pod vprašaj obstoja in pravilnega delovanja načel notranje kontrole; ugotavlja, da so ugotovljene priložnosti za izboljšave povezane predvsem s komponentama „kontrolno okolje“ in „kontrolne dejavnosti“; poziva organ, naj v svoji letni oceni izrecno oceni ugotovitve Računskega sodišča, od katerih mnoge vplivajo na sistem notranje kontrole;

24. je seznanjen, da je Računsko sodišče ugotovilo, da ima organ šibke notranje kontrole za spremljanje časa, ki se zaračuna po pogodbi na podlagi porabljenega časa in sredstev v skladu z okvirno pogodbo za svetovalne storitve IT; je seznanjen, da je ugotovilo tudi, da so bili pregledi, ki jih je organ opravil za preverjanje dejanskega števila delovnih dni na daljavo, nezadostni; ugotavlja tudi, da organ ni redno evidentiral časa, ki mu ga je zaračunal izvajalec, čeprav je bilo v okvirni pogodbi določeno, da ga mora; ugotavlja, da je imel organ zato šibke kontrole, s katerimi je potrdil, da so plačila izvajalcu temeljila na veljavnih seznamih opravljenih ur, ki so bili pravočasno predloženi, kar pomeni veliko pomanjkljivost pri notranji kontroli; poziva ga, naj ukrepa v zvezi s tem;

25. ugotavlja, da je služba Komisije za notranjo revizijo ugotovila, da so bili upravljavski in kontrolni sistemi organa, vzpostavljeni za upravljanje na podlagi dejavnosti in pobiranje pristojbin, ustrezno zasnovani in se učinkovito izvajajo; je seznanjen, da so bila štiri od petih priporočil iz poročila službe za notranjo revizijo že zaključena; ugotavlja tudi, da bo organ zadnje začel izvajati do konca leta 2021, skupaj z uvedbo novega orodja IT za upravljanje na podlagi dejavnosti; poziva ga, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku v zvezi s tem;

Odziv na pandemijo covida-19 in neprekinjeno poslovanje

26. ugotavlja, da je organ februarja 2020 začel izvajati načrt neprekinjenega poslovanja in ustanovil skupino za upravljanje neprekinjenega poslovanja; ugotavlja, da je imela pandemija na splošno več ključnih posledic za organ, vključno s pogostejšimi sestanki odbora nadzornikov in drugimi sejami skupin organa, povečanjem digitalizacije in uporabe avdio- in videokonferenc ter orodij za glasovanje, večjim pomenom spletne prisotnosti v družbenih medijih in udeležbe na spletnih konferencah ter zmanjšanjem ogljičnega odtisa zaradi manj pogostega tiskanja in potovanj;

27. je seznanjen, da je organ v odziv na krizo zaradi covida-19 okrepil svojo usklajevalno vlogo pri nadzoru investicijskih skladov z organizacijo pogostih izmenjav s pristojnimi nacionalnimi pristojnimi organi o razvoju trga in nadzornih tveganjih, zlasti v zvezi z likvidnostjo;

Druge pripombe

28. je seznanjen, da se je organ še naprej pripravljal na konec prehodnega obdobja po izstopu Združenega kraljestva iz Unije v skladu s svojo nalogo, da izboljša zaščito vlagateljev ter spodbuja stabilne in urejene finančne trge; ugotavlja, da je organ ponovno sistematično analiziral morebitne posledice izstopa Združenega kraljestva na trgih vrednostnih papirjev Unije in za udeležence na finančnem trgu ter tesno sodeloval s pristojnimi organi, Komisijo in organom Združenega kraljestva za finančno poslovanje, da bi ublažil morebitne težave, ki so se pojavile;

29. ugotavlja, da se je organ v letu 2020 ukvarjal z vprašanjem, kako še naprej uporabljati seje na daljavo po pandemiji, da se število potovanj ne bi znova povečalo in da bi tako ohranil ustvarjene okoljske koristi; spodbuja ga, naj to stori, in ga poziva, naj poroča o razvoju dogodkov v zvezi s tem;

30. poziva k posodobitvi stavb, da bodo izpolnjevale brezemisijske standarde, zlasti z namestitvijo sončnih panelov na vse stavbe, ki so v lasti organa;

31. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 4. maja 2022 o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij ([5]).

([5]) Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0196.